

Uchwała nr 33/19
Sejmiku Województwa Mazowieckiego
z dnia 19 marca 2019 r.

w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Lasy przysusko - szydlowieckie

Na podstawie art. 18 pkt 20 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2019 r. poz. 512) oraz art. 23 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2018 r. poz.1614, 2244 i 2340) – uchwała się, co następuje:

§ 1.

1. Obszar Chronionego Krajobrazu Lasy przysusko - szydlowieckie, zwany dalej „Obszarem”, obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnioną funkcją korytarzy ekologicznych.
2. Obszar o całkowitej powierzchni **35 908,09** ha położony jest na terenie powiatu przysuskiego w gminach Gielniów, Przysucha, Borkowice oraz powiatu szydlowieckiego w gminach: Chlewiska, Szydłowiec, Mirów, Jastrząb.
3. Wykaz współrzędnych punktów załamania granicy Obszaru w układzie współrzędnych płaskich prostokątnych PL-2000 określa załącznik nr 1 do uchwały.
4. Poglądowe mapy granic Obszaru określa załącznik nr 2 do uchwały.

§ 2.

1. Określa się następujące ustalenia dotyczące czynnej ochrony ekosystemów leśnych:
  - 1) utrzymanie ciągłości i trwałości ekosystemów leśnych i niedopuszczanie do ich nadmiernego użytkowania;
  - 2) wspieranie procesów sukcesji przez inicjowanie i utrwalanie naturalnego odnowienia o składzie i strukturze odpowiadającej siedlisku, a tam gdzie nie są możliwe odnowienia naturalne - używanie do odnowień gatunków miejscowego pochodzenia;
  - 3) zwiększanie udziału gatunków domieszkowych i biocenotycznych oraz tworzenie układów ekotonowych z tych gatunków;
  - 4) pozostawianie drzew o charakterze pomnikowym, przestojów, drzew dziuplastych oraz części drzew obumarłych aż do całkowitego ich rozkładu;
  - 5) zwiększanie istniejącego stopnia pokrycia terenów drzewostanami, w szczególności na terenach porolnych tam, gdzie z przyrodniczego i ekonomicznego punktu widzenia jest to możliwe oraz sprzyjanie tworzeniu zwartych kompleksów leśnych o racjonalnej granicy polno-leśnej, a także tworzenie i utrzymywanie leśnych korytarzy ekologicznych ze szczególnym uwzględnieniem możliwości migracji dużych ssaków;
  - 6) utrzymywanie, a w razie potrzeby podwyższanie poziomu wód gruntowych, w szczególności na siedliskach wilgotnych i bagiennych, tj. w borach bagiennych, olsach i łęgach oraz budowa zbiorników małej retencji jako zbiorników wielofunkcyjnych, w szczególności podwyższających różnorodność biologiczną w lasach;
  - 7) ochrona i utrzymywanie w stanie zbliżonym do naturalnego istniejących śródleśnych cieków, mokradeł, polan, torfowisk, wrzosowisk oraz muraw napiaskowych i niedopuszczanie do ich nadmiernego wykorzystania dla celów produkcji roślinnej lub sukcesji;
  - 8) zwalczanie szkodników owadzych i patogenów grzybowych, a także ograniczanie szkód łowieckich poprzez zastosowanie metod mechanicznych lub biologicznych (stosowanie metod chemicznego zwalczania dopuszcza się tylko przy braku innych alternatywnych metod);
  - 9) stopniowe usuwanie gatunków obcego pochodzenia;

- 10) ochrona stanowisk chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów, a w przypadkach stwierdzenia obiektów i powierzchni cennych przyrodniczo (stanowiska rzadkich i chronionych roślin, zwierząt, grzybów oraz pozostałości naturalnych ekosystemów) wnioskowanie do właściwego organu o ich ochronę;
  - 11) kształtowanie właściwej struktury populacji zwierząt, roślin i grzybów stanowiących komponent ekosystemu leśnego;
  - 12) opracowanie i wdrażanie programów czynnej ochrony oraz reintrodukcji i restytucji gatunków rzadkich, zagrożonych;
  - 13) wykorzystanie lasów dla celów rekreacyjno-krajoznawczych i edukacyjnych w oparciu o wyznaczone szlaki turystyczne oraz istniejące i nowe ścieżki edukacyjno-przyrodnicze wyposażone w elementy infrastruktury turystycznej i edukacyjnej zharmonizowanej z otoczeniem;
  - 14) prowadzenie racjonalnej gospodarki łowieckiej, w szczególności poprzez dostosowanie liczebności populacji zwierząt łownych związanych z ekosystemami leśnymi do warunków środowiskowych.
2. Określa się następujące ustalenia dotyczące czynnej ochrony nieleśnych ekosystemów lądowych:
- 1) przeciwdziałanie zarastaniu łąk, pastwisk i torfowisk poprzez koszenie i wypas, a także mechaniczne usuwanie samosiewów drzew i krzewów na terenach otwartych, a w razie konieczności także karczowanie z usunięciem biomasy z pozostawieniem kęp drzew i krzewów;
  - 2) propagowanie wśród rolników działań zmierzających do utrzymania trwałych użytków zielonych w ramach zwykłej, dobrej praktyki rolniczej oraz propagowanie dominacji gospodarstw prowadzących produkcję mieszaną, w tym preferowanie hodowli bydła opartej o naturalny wypas metodą pastwiskową, a także propagowanie ochrony i hodowli lokalnych starych odmian drzew i krzewów owocowych oraz ras zwierząt, a także promowanie agroturystyki i rolnictwa ekologicznego;
  - 3) maksymalne ograniczanie zmiany użytków zielonych na grunty orne i niedopuszczanie do przeorywania użytków zielonych oraz propagowanie powrotu do użytkowania łąkowego gruntów wykorzystywanych dotychczas jako rolne wzdłuż rowów i lokalnych obniżen terenowych;
  - 4) prowadzenie zabiegów agrotechnicznych zgodnie z wymogami zbiorowisk i zasiedlających je gatunków fauny, zwłaszcza ptaków (odpowiednie terminy, częstotliwość i techniki koszenia), w tym powrót do tradycyjnego użytkowania (koszenie ręczne) oraz opóźnianie pierwszego pokosu po 15 lipca, a w przypadku łąk wilgotnych koszenie we wrześniu z pozostawieniem pojedynczych stogów siana na ich obrzeżach do końca lata;
  - 5) preferowanie ochrony roślin metodami biologicznymi;
  - 6) ochrona zieleni wiejskiej: zadrzewień, zakrzewień, parków wiejskich, oraz kształtowanie zróżnicowanego krajobrazu rolniczego poprzez ochronę istniejących oraz formowanie nowych zadrzewień śródpolnych i przydrożnych;
  - 7) ochrona śródpolnych torfowisk, zabagnień, podmokłości oraz oczek wodnych;
  - 8) ochrona zbiorowisk wydmowych, śródpolnych muraw napiaskowych, wrzosowisk i psiar;
  - 9) melioracje odwadniające, w tym regulowanie odpływu wody z sieci rowów, dopuszczalne tylko w ramach racjonalnej gospodarki rolnej, jednak z bezwzględnym zachowaniem w stanie nienaruszonym terenów podmokłych, w tym torfowisk i obszarów wodno-błotnych oraz obszarów źródliskowych cieków;
  - 10) eliminowanie nielegalnego eksploataowania surowców mineralnych oraz rekultywacja terenów powyrobiskowych, a w szczególnych przypadkach, gdy w wyrobisku ukształtowały się właściwe biocenozy wzbogacające lokalną różnorodność biologiczną i przeprowadzenie rekultywacji nie jest wskazane, zalecane jest podjęcie działań ochronnych w celu ich zachowania;

- 11) wnioskowanie do właściwego organu ochrony przyrody o objęcie ochroną prawną stanowisk gatunków chronionych i rzadkich roślin, zwierząt i grzybów, także ekosystemów i krajobrazów ważnych do zachowania w postaci rezerwatów przyrody, zespołów przyrodniczo-krajobrazowych i użytków ekologicznych, a także opracowanie i wdrażanie programów reintrodukcji, introdukcji oraz czynnej ochrony gatunków rzadkich i zagrożonych związanych z nieleśnym ekosystemami lądowymi;
  - 12) utrzymywanie i w razie konieczności odtwarzanie lokalnych i regionalnych korytarzy ekologicznych;
  - 13) prowadzenie racjonalnej gospodarki łowieckiej, m.in. poprzez dostosowanie liczebności populacji zwierząt łownych związanych z ekosystemami otwartymi do warunków środowiskowych;
  - 14) melioracje nawadniające zalecane są w przypadku stwierdzonego niekorzystnego dla racjonalnej gospodarki rolnej obniżenia poziomu wód gruntowych.
3. Określa się następujące ustalenia dotyczące czynnej ochrony ekosystemów wodnych:
- 1) ochrona zbiorników wód powierzchniowych wraz z pasem roślinności okalającej, poza rowami melioracyjnymi;
  - 2) wyznaczenie lokalizacji nowych wałów przeciwpowodziowych zgodnie z rzeczywistością koniecznością ochrony człowieka i jego mienia przed powodzią (w miarę możliwości wały należy lokalizować jak najdalej od koryta rzeki, wykorzystując naturalną rzeźbę terenu);
  - 3) tworzenie stref buforowych wokół zbiorników wodnych w postaci pasów zadrzewień i zakrzewień, celem ograniczenia spływu substancji biogenych i zwiększenia różnorodności biologicznej;
  - 4) prowadzenie prac regulacyjnych i utrzymaniowych rzek tylko w zakresie niezbędnym dla rzeczywistej ochrony przeciwpowodziowej;
  - 5) zachowanie i wspomaganie naturalnego przepływu wód w zbiornikach wodnych na obszarach międzywala (zalecane jest stopniowe przywracanie naturalnych procesów kształtowania i sukcesji starorzeczy poprzez wykorzystanie naturalnych wylewów);
  - 6) ograniczanie zabudowy na krawędziach wysoczyznowych, w celu zachowania ciągłości przyrodniczo-krajobrazowej oraz ochrony krawędzi tarasów rzecznych przed ruchami osuwiskowymi;
  - 7) rozpoznanie okresowych dróg migracji zwierząt, których rozwój związany jest bezpośrednio ze środowiskiem wodnym (w szczególności płazów) oraz podejmowanie działań w celu ich ochrony;
  - 8) wznoszenie nowych budowli piętrzących na ciekach, rowach i kanałach (retencja korytowa) winno być poprzedzone analizą bilansu wodnego zlewni;
  - 9) zapewnienie swobodnej migracji rybnom w ciekach poprzez budowę przepławek na istniejących i nowych budowlach piętrzących;
  - 10) ochrona i wprowadzanie zakrzewień i szuwarów wokół zbiorników wodnych, w szczególności starorzeczy i oczek wodnych jako bariery ograniczającej dostęp do linii brzegowej, a także utrzymanie lub tworzenie pasów zakrzewień i zadrzewień wzdłuż cieków jako naturalnej obudowy biologicznej ograniczającej spływ zanieczyszczeń z pól uprawnych;
  - 11) ograniczenie działań powodujących obniżenie zwierciadła wód podziemnych, w szczególności budowy urządzeń drenarskich i rowów odwadniających na gruntach ornych, łąkach i pastwiskach w dolinach rzecznych oraz na krawędzi tarasów zalewowych i wysoczyzn;
  - 12) wnioskowanie do właściwego organu ochrony przyrody celem obejmowania ochroną prawną zachowanych w stanie zbliżonym do naturalnego fragmentów ekosystemów wodnych oraz stanowisk gatunków chronionych i rzadkich właściwych dla ekosystemów hydrogenicznych;

- 13) opracowanie i wdrożenie programów reintrodukcji, restytucji, czynnej ochrony rzadkich i zagrożonych gatunków zwierząt, roślin i grzybów bezpośrednio związanych z ekosystemami wodnymi;
- 14) zachowanie i ewentualne odtwarzanie korytarzy ekologicznych opartych o ekosystemy wodne celem zachowania dróg migracji gatunków związanych z wodą;
- 15) zwiększanie retencji wodnej, przy czym zbiorniki małej retencji winny dodatkowo wzbogacać różnorodność biologiczną terenu, uwzględniając starorzecza i lokalne obniżenia terenu, a w miarę możliwości technicznych i finansowych zalecane jest odtworzenie funkcji obszarów źródłiskowych o dużych zdolnościach retencyjnych i zachowywanie lub odtwarzanie siedlisk hydrogenicznych mających dużą rolę w utrzymaniu lokalnej różnorodności biologicznej;
- 16) zalecane jest rozpoznanie oraz ewentualna przebudowa struktury ichtiofauny zgodnie z charakterem siedliska we wszystkich zbiornikach wodnych przewidzianych do wykorzystania w myśl właściwych przepisów o rybactwie śródlądowym (gospodarka rybacka na wodach powierzchniowych powinna wspomagać ochronę gatunków krytycznie zagrożonych i zagrożonych oraz promować gatunki o pochodzeniu lokalnym prowadząc do uzyskania struktury gatunkowej i wiekowej ryb, właściwej dla danego typu wód);
- 17) zalecane jest utrzymanie i odtwarzanie meandrów na wybranych odcinkach cieków, a w razie możliwości wprowadzanie wtórnego zabagnienia terenów.

§ 3.

1. W Obszarze zakazuje się:

- 1) realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2018 r. poz. 2081);
- 2) likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych, jeżeli nie wynikają one z potrzeby ochrony przeciwpowodziowej i zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego lub wodnego lub budowy, odbudowy, utrzymania, remontów lub naprawy urządzeń wodnych;
- 3) wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu;
- 4) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu, z wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwsztormowym, przeciwpowodziowym lub przeciwosuwiskowym lub utrzymaniem, budową, odbudową, naprawą lub remontem urządzeń wodnych;
- 5) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody lub zrównoważone wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz racjonalna gospodarka wodna lub rybacka;
- 6) likwidowania naturalnych zbiorników wodnych, starorzeczy i obszarów wodno-błotnych;
- 7) budowania nowych obiektów budowlanych na obszarach zwartej zabudowy wyznaczonych zgodnie z definicją zawartą w art. 4 pkt 29 i 30 ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1161) oraz na terenach przeznaczonych pod zabudowę na podstawie gminnych dokumentów planistycznych – miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, studia uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, w pasie szerokości 20 m, a na pozostałych obszarach w pasie o szerokości 100 m od:
  - a) linii brzegów rzek, jezior i innych naturalnych zbiorników wodnych,
  - b) zasięgu lustra wody w sztucznych zbiornikach wodnych usytuowanych na wodach płynących przy normalnym poziomie piętrzenia określonym w pozwoleniu wodnoprawnym, o którym mowa w art. 389 pkt 1 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (Dz. U. z 2018 r. poz. 2268 oraz z 2019 r. poz. 125)

- z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej.
2. Zakaz, o którym mowa w ust. 1 pkt 1, nie dotyczy przedsięwzięć służących obsłudze ruchu komunikacyjnego, przedsięwzięć bezpośrednio związanych z rolnictwem, przemysłem spożywczym, turystyką, sportem i rekreacją oraz realizacji przedsięwzięć związanych z wydobywaniem kopalin w obrębach ewidencyjnych Borkowice, Radestów i Ruszkowice w gminie Borkowice.
  3. Zakaz, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, nie dotyczy:
    - 1) tworzących zadrzewienia śródpolne:
      - a) krzewów rosnących w skupisku o powierzchni do 25 m²,
      - b) drzew, których obwód pnia na wysokości 130 cm nie przekracza 30 cm - których usunięcie jest konieczne w celu przywrócenia gruntów nieużytkowanych do użytkowania rolniczego;
    - 2) drzew i krzewów, które obumarły lub nie rosną szansa na przeżycie (w tym złomów i wywrotów), które zagrażają bezpieczeństwu ludzi i mienia;
    - 3) zadrzewień śródpolnych i przydrożnych na obszarach przeznaczonych pod zabudowę w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin.
  4. Zakaz, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, nie dotyczy obrębów ewidencyjnych: Borkowice, Radestów i Ruszkowice w gminie Borkowice.
  5. Zakaz, o którym mowa w ust. 1 pkt 4, nie dotyczy terenów, na których wykonywanie prac ziemnych związane jest z koncesją na wydobywanie kopalin ze złóż.
  6. Zakaz, o którym mowa w ust. 1 pkt 7, nie dotyczy obiektów służących bezpośrednio turystyce wodnej.

§ 4.

Nadzór nad Obszarem sprawuje Marszałek Województwa Mazowieckiego.

§ 5.

Traci moc rozporządzenie nr 40 Wojewody Mazowieckiego z dnia 5 maja 2005 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Lasy przysusko - szydlowieckie (Dz. Urz. Woj. Maz. poz. 2947 oraz z 2013 r. poz. 2486).

§ 6.

Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego.

**Przewodniczący Sejmiku
Województwa Mazowieckiego**

Ludwik Rakowski

Uzasadnienie

Obszar Chronionego Krajobrazu Lasy przysusko - szydlowieckie, zwany dalej *Obszarem*, ustanowiony został Rozporządzeniem Nr 40 Wojewody Mazowieckiego z dnia 5 maja 2005 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Lasy przysusko – szydlowieckie (Dz. Urz. Woj. Maz. poz. 2947 oraz z 2013 r. poz. 2486) zwanym dalej Rozporządzeniem nr 40. Obszar ten obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwości zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnią funkcję korytarzy ekologicznych.

W 2009 r. samorządy województw, na mocy art. 21 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o *zmianie niektórych ustaw w związku ze zmianami w organizacji i podziale zadań administracji publicznej w województwie* (Dz. U. Nr 92, poz. 753, z późn. zm.), przejęły od administracji rządowej zadania i kompetencje dotyczące parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu wynikające z ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o *ochronie przyrody* (Dz. U. z 2018 r. poz. 1614, 2244 i 2340).

Na podstawie art. 35 ust. 1 ustawy o *zmianie niektórych ustaw w związku ze zmianami w organizacji i podziale zadań administracji publicznej w województwie*, do czasu wejścia w życie aktów prawa miejscowego wydanych na podstawie upoważnień zmienianych niniejszą ustawą, moc zachowują dotychczasowe akty prawa miejscowego.

Zgodnie z art. 23 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o *ochronie przyrody* wyznaczenie obszaru chronionego krajobrazu następuje w drodze uchwały sejmiku województwa, która określa jego nazwę, położenie, obszar, sprawującego nadzór, ustalenia dotyczące czynnej ochrony ekosystemów oraz zakazy właściwe dla danego obszaru chronionego krajobrazu lub jego części, wybrane spośród zakazów wymienionych w art. 24 ust. 1, wynikające z potrzeb jego ochrony. Projekt uchwały sejmiku województwa, o którym mowa powyżej, wymaga uzgodnienia z właściwą miejscowo radą gminy oraz właściwym regionalnym dyrektorem ochrony środowiska.

Przedmiotowa ustawa została znowelizowana we wrześniu 2015 r. m.in. w zakresie zapisów dotyczących zakazów mogących obowiązywać w parkach krajobrazowych i obszarach chronionego krajobrazu.

Zmianie uległ zakaz dotyczący wymaganej odległości budowy obiektów budowlanych tj. 100 m od cieków i zbiorników wodnych. Powyższy zakaz dotyczy obecnie jedynie budowy nowych obiektów budowlanych, a nie jak w poprzednim brzmieniu ustawy również rozbudowy istniejących budynków. Ponadto, ww. zakaz nie znajduje już zastosowania w przypadku sztucznych zbiorników wodnych.

Do przedmiotowej ustawy dodany został również art. 24 ust. 4, o brzmieniu: „Uchwała, o której mowa w art. 23 ust. 2 może określać odległości mniejsze niż określone w ust. 1 pkt 8 i 9, w sposób prowadzący do zwiększenia swobody w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenu”.

Powyższe zezwolenie na modyfikację, w przypadku Obszaru, dotyczy zakazu wskazanego w art. 24 ust. 1 pkt 8 ww. ustawy, tzn.: „budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od:

- a) linii brzegów rzek, jezior i innych naturalnych zbiorników wodnych,
- b) zasięgu lustra wody w sztucznych zbiornikach wodnych usytuowanych na wodach płynących przy normalnym poziomie piętrzenia określonym w pozwoleniu wodnoprawnym, o którym mowa w art. 389 pkt 1 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. - Prawo wodne
- z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej”.

Ustawa o ochronie przyrody dopuszcza więc stosowanie odległości mniejszych niż 100 m obowiązywania ww. zakazu, w sposób prowadzący do zwiększenia swobody w zakresie zagospodarowania i użytkowania terenu.

Mając powyższe na względzie, niezbędne jest dostosowanie aktów prawnych dotyczących ww. form ochrony przyrody do treści aktualnej ustawy oraz ich zindywidualizowania w taki sposób, aby zawarte w nich zakazy nie były bardziej restrykcyjne niż przewidują to założenia ustawy.

Jednocześnie Burmistrz Gminy i Miasta Przysucha pismem z dnia 15 marca 2018 r. (data wpływu 23 marca 2018 r.) wezwał Sejmik Województwa Mazowieckiego do usunięcia naruszenia prawa, dotyczącego Rozporządzenia nr 40. W ocenie Burmistrza Gminy i Miasta Przysucha kwestionowane Rozporządzenie nr 40 i jego zmiany przyjęto z naruszeniem art. 2 i art. 31 ust 3 Konstytucji RP to jest zasady proporcjonalności poprzez brak wymaganego wyważenia praw konstytucyjnie chronionych oraz wartości, w cel ochrony których, prawa te są ograniczane, a także art. 2 Konstytucji RP wobec naruszenia zasad prawidłowej legislacji: jasności i określoności przepisów prawa.

W przypadku Gminy i Miasta Przysucha obszarem chronionego krajobrazu objętych jest ok 50 % powierzchni gminy, w tym obszary o wykształconej zwartej strukturze funkcjonalno-przestrzennej, na których zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 8 Rozporządzenia nr 40, obowiązuje zakaz lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej. Burmistrz Gminy i Miasta Przysucha stwierdził, że w żaden sposób nie uzasadnia tego funkcja i stopień przekształcenia tych obszarów, i w takim działaniu organu ustanawiającego formę ochrony przyrody nie da się dopatrzeć dopełnienia obowiązku wnikliwej analizy i wyważenia wartości jakimi są konstytucyjnie chronione prawo własności i ochrona środowiska przyrodniczego. Wprowadzony zakaz zabudowy praktycznie uniemożliwia realizację lokalnej strategii rozwoju funkcji rekreacji i wypoczynku w oparciu o walory środowiskowe terenu. Z ograniczeniem zainwestowania wiąże się ponadto utrata dochodów gminy z tytułu podatku od nieruchomości, które nie mogą zostać zainwestowane zgodnie z predyspozycjami jakie te nieruchomości posiadają. Decyduje to o interesie faktycznym Gminy Przysucha w doprowadzeniu do zgodności z prawem Rozporządzenia nr 40.

Burmistrz Gminy i Miasta Przysucha zauważył także, że opis granicy Obszaru określonej w Rozporządzeniu nr 40 narusza zasadę prawidłowej legislacji, którą jest jasność i określoność przepisów prawa. Przebieg granicy według Burmistrza Gminy i Miasta Przysucha nie został ani zilustrowany ani opisany w sposób jednoznaczny. Zasadę prawidłowej legislacji narusza ponadto utrzymanie bez zmian regulacji opartych na nieaktualnej podstawie prawnej, posługującą się nieprecyzyjnymi, wymagającymi interpretacji terminami (nieaktualne zapisy ze zmienionej obecnie ustawy o ochronie przyrody).

Burmistrz Gminy i Miasta Przysucha zaproponował aby w Rozporządzeniu nr 40, wprowadzić zapis, który umożliwi budowanie nowych obiektów budowlanych na obszarach zwartej zabudowy o w pełni ukształtowanej strukturze funkcjonalno-przestrzennej, o której mowa w ustawie z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, na terenach wyznaczonych w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, w pasie szerokości 20 m, a na pozostałym terenie w pasie o szerokości 100 m.

Uwzględniając postulat Burmistrza Gminy i Miasta Przysucha, Departament Polityki Ekologicznej, Geologii i Łowiectwa przygotował uchwałę zmieniającą Rozporządzenie nr 40, proponując zmniejszenie do 20 m zakazu zabudowy od linii brzegów rzek, jezior i innych naturalnych zbiorników wodnych na obszarach zwartej zabudowy, jednakże wyznaczonych zgodnie z definicją zawartą w art. 4 pkt 29 i 30 ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz.U. z 2017 r poz. 1161) oraz na terenach przeznaczonych pod zabudowę na podstawie gminnych dokumentów planistycznych – tzn. miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego i studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Na pozostałym obszarze w dalszym ciągu będzie obowiązywał 100 m zakaz zabudowy. Proponowany zapis jest spójny z założeniami przyjętymi przy procedowaniu

analogicznych uchwał, a jednocześnie uwzględnić postulaty Burmistrza Gminy i Miasta Przysucha.

Ponadto uwzględniono postulat Wójta Gminy Chlewiska dotyczący wyłączenia z zakazu „realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (...)” realizacji przedsięwzięć związanych z rozwojem funkcji sportu i rekreacji. Wójt Gminy Chlewiska pismem, znak RR.6730.I.7.2016 z dnia 4 listopada 2016 r. postulował, że ww. zakaz nie pozwala na realizację funkcji rekreacji i wypoczynku realizowanych w oparciu o walory środowiska, które stanowią główną gałąź gospodarki pozarolniczej rozwijającej się na obszarze gminy Chlewiska i stanowiącej podstawę dywersyfikacji funkcji gospodarczych w gminie w kierunku struktury wielofunkcyjnej. Mając powyższe na względzie oraz ze względu na uwarunkowania przyrodnicze również pozostałych gmin, z zakazu wyłączone zostają przedsięwzięcia związane ze sportem i rekreacją, wskazane w dokumentach planistycznych gmin, jako obszary rozwoju funkcji sportu i rekreacji.

Uwzględniono również postulat Wójta Gminy Chlewiska o wyłączenie z omawianego zakazu realizacji przedsięwzięć związanych z wydobywaniem kopalin w obrębach ewidencyjnych Borkowice, Radestów i Ruszkowice w gminie Borkowice. Wójt Gminy Borkowice pismem z dnia 4 listopada 2016 r. stwierdził, że obecny stan prawny nie pozwala na eksploatację znajdujących się na terenie Obszaru złóż zasobów surowców mineralnych w postaci złoża glin ogniotrwałych Borkowice – Radestów o pow. 91 ha oraz kruszyw budowlanych o pow. 2,7 ha, pomimo, że złoża te, zgodnie z Rozporządzeniem nr 40 zostały wyłączone z zakazu wydobywania do celów gospodarczych skał, w tym torfu, oraz skamieniałości, w tym kopalnianych szczątków roślin i zwierząt, a także minerałów i bursztynu. Przedmiotowe złoża stanowią podstawę rozwoju gospodarczego gminy w sektorach pozarolniczych. Jest to szczególnie istotne uwarunkowanie wobec peryferyjnego położenia gminy i braku innych impulsów rozwojowych, mogących pomóc w rozwiązywaniu strukturalnych problemów społecznych i gospodarczych. Ze względu na powierzchnie złóż, ich eksploatacja kwalifikuje się do kategorii przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko w związku z § 3 ust 1 pkt 40 lit. a rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2004 r. w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz szczegółowych uwarunkowań związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko.

W pierwszym projekcie uchwały zmieniającej Rozporządzenie nr 40 Departament Polityki Ekologicznej, Geologii i Łowiectwa zaproponował także wprowadzenie zapisu, który wyłączał z zakazu realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (...)”realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak negatywnego wpływu na ochronę przyrody i ochronę krajobrazu obszaru chronionego krajobrazu lub dla których Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie nie stwierdził konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.

Jednakże Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie (RDOŚ) pismem z dnia 20 czerwca 2018 r. odmówił uzgodnienia przedmiotowego projektu uchwały. RDOŚ nie zgodził się m.in. na zapis wyłączający z zakazu realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (...)”realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których przeprowadzona ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak negatywnego wpływu na ochronę przyrody i ochronę krajobrazu obszaru chronionego krajobrazu lub dla których Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie nie stwierdził konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.

Jednocześnie na zamówienie Województwa Mazowieckiego została sporządzona baza danych przestrzennych dotycząca granic Obszaru Chronionego Krajobrazu Lasy przysusko –

szydłowieckie, zgodna z wytycznymi zawartymi w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 11 września 2012 r. w sprawie *centralnego rejestru ochrony przyrody* (Dz. U. z 2012 r. poz. 1080) organ przygotowujący uchwały dotyczące parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu zmieniające rozporządzenia wojewodów powinien przygotować cyfrowy zapis granic ww. form z wykazem współrzędnych załamania granicy.

Uwzględniając uwagi RDOŚ i postulaty Wójtów oraz wytyczne rozporządzenia Departament Polityki Ekologicznej, Geologii i Łowiectwa przystąpił do prac nad nowym projektem, kompleksowej uchwały Sejmiku Województwa Mazowieckiego w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Lasy przysusko – szydłowieckie.

Na podstawie przedmiotowej bazy danych przygotowano: wykaz współrzędnych punktów załamania granicy Obszaru w układzie współrzędnych płaskich prostokątnych PL-2000 (**załącznik nr 1**) oraz poglądowe mapy granic Obszaru (**załącznik nr 2**).

Zgodnie z rozporządzeniem Nr 40 Wojewody Mazowieckiego z dnia 5 maja 2005 r. w sprawie Obszaru Chronionego Krajobrazu Lasy przysusko - szydłowieckie powierzchnia Obszaru wynosiła **37 247,0** ha. Po przeprowadzeniu uszczegółowienia przebiegu granicy Obszaru zmieniła się powierzchnia, która wynosi **35 908,09** ha. Różnica między powierzchnią określoną w rozporządzeniu, a powierzchnią obliczoną po ustaleniu dokładnego przebiegu granicy Obszaru wynika ze zmiany przebiegu granicy województwa mazowieckiego na styku z województwem świętokrzyskim, stanowiącej jednocześnie południową granicę obszaru chronionego krajobrazu. Największe zmiany w przebiegu granicy w latach 2003 – 2018 nastąpiły w obszarze gmin: Przysucha oraz Mirów. Powierzchnia gminy Mirów w części południowej przy granicy z województwem świętokrzyskim zmniejszyła się o 1703,32 ha, natomiast powierzchnia miasta i gminy Przysucha zwiększyła się o 519,26 ha – zmiany te spowodowały jednocześnie zmniejszenie obszaru chronionego w obrębie województwa mazowieckiego. Pozostała część różnicy w powierzchni obszaru chronionego krajobrazu wynika z uszczegółowienia przebiegu granic do działek ewidencyjnych.

W przedmiotowej uchwale, oprócz wyżej opisanych odstępstw, zrezygnowano z zakazu „zabijania dziko występujących zwierząt, niszczenia ich nor, legowisk, innych schronień i miejsc rozrodu oraz tarlisk, złożonej ikry, z wyjątkiem amatorskiego połowu ryb oraz wykonywania czynności związanych z racjonalną gospodarką rolną, leśną, rybacką i łowiecką”. Regulacje prawne w przedmiotowej kwestii zawarto w art. 125 ustawy o *ochronie przyrody*, ustawie z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz. U. 2017 r. poz. 1840 z późn. zm.) a także w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. 2016 r. poz. 2183).

W uchwale wprowadzono również odstępstwo od zakazu „*likwidowania i niszczenia zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych (...)*”. Za zasadne uznano wyłączenie z ww. zakazu skupisk krzewów o powierzchni do 25 m² i drzew o obwodzie pnia, na wysokości 130 cm, do 30 cm tworzących zadrzewienia śródpolne, których usunięcie jest konieczne w celu przywrócenia do użytkowania gruntów rolnych. Przyjęto założenie, że grunt rolny może nie być użytkowany przez okres do 20 lat. Jako gatunki lekkonasienne, szybko rosnące i szybko przyrastające, które mogą się obsiewać na polu, wytypowano topolę osikę i brzozę brodawkowatą i dla tych gatunków, korzystając z „Tablic zasobności i przyrostu drzewostanów dla ważniejszych gatunków leśnych” Bolesława Szymkiewicza, uśredniono obwód pnia na wysokości 130 cm w wieku 20 lat, który w zaokrągleniu wyniósł 30 cm (I klasa bonitacji). Z ww. zakazu wyłączono również obumarłe i nie rokujące szansy na przeżycie drzewa i krzewy, stanowiące zagrożenie dla ludzi i mienia. Przedmiotowe odstępstwa umożliwią prowadzenie racjonalnej gospodarki zadrzewieniami na terenie Obszaru, a także umożliwią przywrócenie rolnikom właściwej kultury rolnej na gruntach odłogowanych, pokrytych samosiewem. Ww. zakaz nie dotyczy również zadrzewień śródpolnych i przydrożnych na terenach, które zostały przeznaczone pod zabudowę w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego oraz w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin, obowiązujących w dniu uchwalenia niniejszego aktu.

Ponadto w uchwale wprowadzono wyłączenie z zakazu „*wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu (...)*”, który nie dotyczy terenów, na których wykonywanie prac ziemnych związane jest z koncesją na wydobywanie kopalin ze złóż. Odstępstwo to umieszczono w celu jednoznacznego dopuszczenia na terenie Obszaru możliwości wydobywania kopalin na warunkach określonych w koncesji właściwego organu i zgodnie z zasadami ochrony środowiska.

Wprowadzono także odstępstwo od zakazu „budowania nowych obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych naturalnych zbiorników wodnych...” dla obiektów służących bezpośrednio turystyce wodnej. Odstępstwo to umieszczono w brzmieniu analogicznym do tego, jakie występuje przy tym samym zakazie w parkach krajobrazowych. Różnica w zapisach polega na dodaniu słowa „bezpośrednio”, aby uniknąć dodatkowej interpretacji tego wyłączenia. Oznacza to, że powinny to być tylko takie obiekty budowlane, które bezpośrednio, a nie pośrednio powiązane są z turystyką wodną np. pomost do mocowania jednostek pływających, czy pomost służący do wędkowania.

Należy podkreślić, że ustawowym celem powoływania obszarów chronionego krajobrazu jest ochrona terenów służących turystyce i wypoczynkowi. Zasadnym wydaje się więc wprowadzenie nad terenami wodnymi możliwości budowy obiektów służących turystyce wodnej.

Projekt niniejszej uchwały przedłożono do uzgodnienia Regionalnemu Dyrektorowi Ochrony Środowiska w Warszawie i radom gmin: Borkowice, Jastrząb, Chlewiska, Gnielniów, Mirów oraz radom gmin i miast: Przysucha, Szydłowiec.

Projekt uchwały przekazano również do konsultacji Mazowieckiej Radzie Działalności Pożytku Publicznego.

Przedmiotowy projekt został uzgodniony uchwałą nr IV.26.2019 Rady Gminy Mirów z dnia 11 lutego 2019 roku, natomiast Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie oraz pozostałe rady gmin nie zajęły stanowiska w sprawie uzgodnienia projektu uchwały. W myśl art. 23 pkt 3 a ustawy o ochronie przyrody (Dz. U. z 2018 r. poz. 1614) niezłożenie przedmiotowego uzgodnienia w terminie miesiąca od dnia otrzymania projektu uchwały jest uważane za uzgodnienie projektu.

Projekt uchwały przekazano również do konsultacji Mazowieckiej Radzie Działalności Pożytku Publicznego, która pismem z dnia 1 lutego 2019 r. poinformowała o braku uwag do przedmiotowego projektu.

Niniejsza uchwała stanowi akt prawa miejscowego i wymaga publikacji w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego.

Formalno-prawny nadzór nad aktem sprawuje Wojewoda Mazowiecki.